

FYSIK KEMI

Beskrivelser af elevforsøg

Emner: Atomfysik, vand, organisk kemi og vandanalyse,
svingninger, lyd, lys og elektricitet

De centrale kundskabs- og færdighedsområder er:

- Fysikkens og kemiens verden
- Udvikling i naturvidenskabelig erkendelse
- Anvendelse af fysik og kemi i hverdag og samfund
- Arbejds måder og tankegange

Teori til fysik- og kemiøvelserne ligger på nettet:

fysik10.dk

Udgivet af:

© Forlaget hjerteportal
v/ Erik Marcussen, Birkevej 7, 8783 Hornsyld
Tlf: 7568 8900 · E-mail: erik@hjerteportal.dk

Tegninger: Stella Sand
Computergrafik: MasterClips IMSI
Tekst & layout: Erik Marcussen

Hæftet udgives som PDF-fil på CD

Dette hæfte tilhører:

Navn: _____

VEJLEFJORD
Skolen

10. kl. 2012 - 2013

Indholdsfortegnelse

SIDE 2

Elevforsøg i 10. klasse

Fysik og Kemi

fysik10.dk © hjerteportal 2012

Intro til fysik og kemi

Side

1001	Det er til at finde ud af	3
1002	Læseplan - hvad skal jeg læse og kunne?	4

1 Fysik & Kemi Atomfysik

1011	Atomfysik	5
1012	Niels Bohr og elektronerne	8
1013	Brint som atom, molekyle og ion	9
1014	Det Periodiske System	10
1015	Kemiens ABC	11
1016	Vi leger med molekylesæt	12
1019	Eksempel på et prøvespørgsmål	13

2 Kemi Polære og ikke polære væsker

1021	En model af et vandmolekyle	14
1022	Elektrolyse af vand	15
1023	Vand er polært	16
1024	Vi ser på nogle polære og ikke polære væsker	17
1025	Når sprit, acetone og benzin brænder	18
1026	Simpel analyse af væsker	19
1027	Popcorn	20
1028	Vi bruger sæbe	21
1029	Eksempel på et prøvespørgsmål	22

3 Organisk kemi Alkohol

1031	Model af et alkohol-molekyle	23
1032	Fremstilling af alkohol	24
1033	Ethanols kogepunkt	25
1034	Destillation af alkohol	26
1035	Forbrænding af sprit giver CO ₂	27
1036	Fremstilling af ethanal	28
1037	Sprit som opløsningsmiddel	29
1038	Sprit som frostvæske	30
1039	Eksempel på et prøvespørgsmål	31

4 Kemi Vandanalyse

1041	Kalkindhold i vand	32
1042	Kloridprøven	33
1043	Sulfatprøven	34
1044	Nitrat og nitrit i vand	35
1045	Fosfat - vandanalyse	36
1046	Substral plantenæring	37
1047	Den store vandanalyse	38
1048	Analyse-rapport	39
1049	Eksempel på et prøvespørgsmål	40

5 Fysik - mekaniske svingninger Svingninger og bølger

Side

1051	Pendulet svinger	41
1052	Fjederpendulet	42
1053	Tvær- og længdesvingninger	43
1054	Helikopteren	44
1055	Stående bølger med en elastik	45
1056	Ringbølger og energi i bevægelse	46
1057	Begreber - hvordan forstår jeg dem?	47
1058	De syv energier	48
1059	Eksempel på et prøvespørgsmål	49

6 Fysik - mekaniske svingninger Lyd

1061	Lydkilder	50
1062	Lydbølger og interferens	51
1063	Resonans	52
1064	Stående lydbølger	53
1065	Den syngende slange	54
1066	Lydens hastighed	55
1067	Øret menneskets høresans	56
1068	Det hørbare frekvensområde	57
1069	Eksempel på et prøvespørgsmål	58

7 Fysik - elektromagnetiske svingninger Lys

1071	Den knækkede lysstråle	59
1072	Lysets vej gennem linser	60
1073	En model af øjet	61
1074	Lysledere	62
1075	Polarisering af lys	63
1076	Farvehjulet	64
1077	Farvespektre - en sammenligning	65
1078	Ultraviolet lys	66
1079	Eksempel på et prøvespørgsmål	67

8 Fysik - elektromagnetiske svingninger Elektricitet

1081	Ørstedes forsøg	68
1082	Induktion og vekselspænding	69
1083	3-faset vekselspænding	70
1084	Transformatoren ændrer spændingen	71
1085	Ensretning af vekselspænding	72
1086	Batteri-emulator	73
1087	Energiomsætning i en mobiltelefon	75
1088	Elektronisk blinklys	76
1089	Eksempel på et prøvespørgsmål	77

Det er til at finde ud af !

Det hele er sat i system, så du altid ved, hvad du foretager dig!

1

På Internettet finder du teorien til elevøvelserne og arbejdet i laboratoriet. Tast fysik10.dk og du får vist noget af det udstyr, der bliver brugt til udførelsen af forsøgene. Det er en stor hjælp til dig, så du får set sammenhængen mellem teori og forsøg.

Se teori og kommentarer til forsøgene på **fysik10.dk**

2

Elevøvelser giver den praktiske vinkel på det pensum, vi skal igennem i 10. klasse. Der er mindst 5 øvelser til hvert kapitel; der er nok til at illustrere den teori, du skal kunne. Vi vil normalt nå ét-til-to forsøg hver uge, og det forventes, at du læser sideløbende.

Elevmappen har også eksempler på prøvespørgsmål, så du kan have en god disposition klar til afgangsprøven sidst på skoleåret. Se f.eks. nr. 1039, 1069, 1079.

Nummereringen begynder med 1001. Ti-tallet betyder tiende klasse. De sidste to tal bruges således . . .

- 00, 10, 20 og 30 er indledningen til et kapitel
- 1010 - 1019 udgør det 1. kapitel; 1020 - 1029 udgør det 2. kapitel; osv.
- Det sidste ciffer giver mulighed for op til 9 forsøg i hvert kapitel

+

Der er ingen tekstbog at slæbe rundt på.

Der er ingen tekstbog at smide væk eller glemme ovre på værelset.

Textbogen opdateres efter behov hen igennem skoleåret.

Undervisningsmaterialet er afprøvet på flere skoler Danmark rundt.

